OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK 7

ÚVOD 11

1 TEORETICKÉ A KONCEPČNÉ VÝCHODISKÁ SOCIÁLNEJ POLITIKY 13

1.1 Podmienenosť hospodárskej a sociálnej politiky 28

2 PRINCÍPY, FUNKCIE A NÁSTROJE SOCIÁLNEJ POLITIKY 29

2.1 Princípy sociálnej politiky 29
2.2 Funkcie sociálnej politiky 32
2.3 Nástroje sociálnej politiky 33

3 CHUDOBA A SOCIÁLNE VYLÚČENIE 35

3.1 Sociálna nerovnosť 35
3.2 Chudoba a sociálne vylúčenie 37
3.3 Životné minimum v SR 48

4 SOCIÁLNA EKONOMIKA A SOCIÁLNE PODNIKANIE 50

4.1 Teoretické prístupy 50
4.2 Vymedzenie a princípy sociálnej ekonomiky 53
4.3 Tretí sektor 56
4.4 Sociálna ekonomika a sociálne podniky 60
4.5 Dobrovoľníctvo a jeho ekonomika 64

5 KVALITA ŽIVOTA, SOCIÁLNA KVALITA A SOCIÁLNY POKROK 68

5.1 Determinanty a ukazovatele kvality života 70
5.2 Sociálny pokrok 75
5.3 Sociálna kvalita 76

6 POLITIKA ZAMESTNANOSTI 81

6.1 Základné rámce politiky zamestnanosti 81
6.2 Nezamestnanosť 85
6.3 Politika zamestnanosti 88
6.4 Strategické rámce politiky zamestnanosti 91
6.5 Regionálne trhy práce 94

7 POLITIKA SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA 97
7.1 Podsystémy sociálneho zabezpečenia 98
7.2 Systém sociálneho poistenia 100
7.3 Štátna sociálna podpora 116
7.4 Sociálna pomoc 117

8 SOCIÁLNOPRÁVNA OCHRANA DETÍ A SOCIÁLNA KURATELA 121
8.1 Opatrenia a orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately 121
8.2 Náhradné prostredie pre dieťa 124

9 SOCIÁLNE SLUŽBY 134
9.1 Charakteristika sociálnych služieb 134
9.2 Druhy sociálnych služieb 137
9.3 Financovanie sociálnych služieb 145
9.4 Štandardy kvality v sociálnych službách 149
9.5 Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb 150

10 RODINNÁ POLITIKA 153
10.1 Miesto rodiny v súčasnej spoločnosti 153
10.2 Koncepcia rodinnej politiky v Slovenskej republike 158
10.3 Podpora rodín 161
10.4 Štátne sociálne dávky 162

11 VZDELÁVACIA POLITIKA 166
11.1 Koncepcia vzdelávacej politiky 166
11.2 Nástroje a kritériá vzdelávacej politiky 171
11.3 Základné rámce vzdelávacej politiky v Slovenskej republike 174

12 BYTOVÁ POLITIKA 182
12.1 Bytový fond, štruktúra a vývoj 184
12.2 Sociálne aspekty bývania 185
12.3 Podpora rozvoja bývania 189

13 SOCIÁLNY DIALÓG – NÁSTROJ SOCIÁLNEJ POLITIKY 194
13.1 Spoločenská zodpovednosť podnikov 196
13.2 Podniková sociálna politika 197
13.2.1 Sociálny fond 199
13.3 Územný sociálny dialóg 201

14 BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI 202

15 ZDRAVOTNÁ POLITIKA 208
15.1 Typológia zdravotných systémov 209
15.2 Zdravie, jeho význam a miesto v spoločnosti 211
15.3 Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v štátoch EÚ 222
15.4 Trh a zdravotníctvo 237
15.5 Zdravotné poistenie 240
15.6 Lieková politika 250
15.7 Sociálna a dlhodobá starostlivosť 253

16 PARADIGMY ĽUDSKÉHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 256
16.1 Sociálny kapitál 256
16.2 Ľudský rozvoj a jeho meranie 258
16.3 Sociálny rozvoj a ukazovatele využívané v OECD 268

17 SOCIÁLNE MODELY V EURÓPE 271
17.1 Európsky sociálny model 280
17.2 Rovnosť šancí 285

18 SOCIÁLNA POLITIKA NA ÚROVNI EURÓPSKEJ ÚNIE 288
18.1 Kompetencie EÚ v sociálnej oblasti 288
18.2 Prístupy k rozvoju sociálnych noriem 292
18.3 Ciele, oblasti a typy európskej sociálnej politiky 293
18.4 Nástroje sociálnej politiky na úrovni EÚ 297
18.5 Európsky sociálny dialóg 309

19 SOCIÁLNA OCHRANA 312
19.1 Mikroekonomika sociálnej ochrany 318
19.2 Základné koncepcie a modifikácie sústav sociálnej ochrany 320
19.3 Modely, resp. skupiny systémov sociálnej ochrany v EÚ 321
19.4 Modernizácia a konvergencia sociálnej ochrany 327

20 SPOLOČNÁ PLATFORMA ROZVOJA SOCIÁLNEJ POLITIKY V EURÓPE 331
20.1 Reformná agenda modernizácie sociálnej ochrany v EÚ 331
20.2 Koncepcia sociálnej investície 335
20.3 Koncepcia sociálnej inovácie 339
20.4 Európsky pilier sociálnych práv 343

ZÁVER 345

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A ZDROJOV 349